

Передплата

«РУСЛАНА» вносить:
в Австрії:
чл. цілий рік . . . 20 кор.
т. пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
ає місяць . . . 1-70 кор.
За границею:
цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокє число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Вареш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш млюста і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шапкевича.

Виходить у Львові що дия крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. д. п. Дамбровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Революційні неопечатаніє вільні від порта. — Оголошенє звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсіланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Південно славянські голоси про краєву автономію.

(X) В справі відомого внесенє д-ра Старжинського про краєву автономію відозвав ся словінський посол з Країни др. Житник в своїм дневнику і висловив погляд, який тут задля єго ваги подаємо:

«На перший погляд звертає ся се внесенє д-ра Старжинського проти виборчої реформи. В дійсности однак звернений він, каже др. Житник, після мого переконаня проти централізму німецької бюрократії. Яко прихильники виборчої реформи повинні ми, південні Славяни, о скілько внесенє д-ра Старжинського змагало би до проволоки виборчої реформи, голосувати проти него, яко автономісти витаємо се внесенє до певної границі. Що державна рада є перетяжена а § 11 і 12 державного закона є неясні і недостаточні, на се згоджують ся всі політики. Краєві сойми є у нас в дійсности лише радами повітоцими, котрих задача обмежає ся хіба що найбільше до будови водоводів і доріг. Краєва культура була би н. пр. одною з головних задач краєвих соймів, особливо наших в тім згляді так дуже занедбаних країв. Але й в краєвій культурі ми не поступимо вперед, бо краєві правительства не є одвічальні соймам за своє ді-

ланє і узглядняють ухвали соймів, як їм хоче ся. Зате державна рада займає ся часто питаннями, котрі повинні би належати до обсягу кр. соймів, такі, котрі на пр. у Франції належать до виконної влади, в Німеччині до поодиноких соймів, а в Угорщині до комітетів ітп.

«З того становища глядимо ми на внесенє про розширене краєвої автономії. Але з огляду на наших земляків в Каринтії, Стирії, Побережю й Істриї, де они яко національні меншости видані на ласку і неласку инше язичним (німецьким та італійским) більшостям, маємо великі сумніви що до розширення краєвої автономії, як довго національні меншости що до свого вствованя не є охоронені і забезпечені законом. Задля того стоїмо передовсім за національною автономією в рамках історичних країв і годимо ся в тім з Русинами і Хорватами, окрім Дальматинців, котрі так само немають чого бояти ся краєвої автономії, як і ми Словінці в Країні.

Се питанє є, як відомо, давною спірною точкою між Чехами а Поляками з одного боку а межи південними Славянами, де они є в меншости, і Русинами з другого боку. І як раз задлятого заганяє ся Русинів часто в німецький табор, де они думають найти безпечну підпору.

Се спірне питанє однак дозріло вже до успішного рішеня. Німці в північних краях коронних уже займають ся гадкою, якби там забезпечити свої національні меншости в Чехах, Моравії і в Шлезку. Дятого думаю, що Поляки те пер наміряють лише своїм внесенєм осягнути виразнійше поясненє дотичних місць закона і що се внесенє не має бути бомбою для розсаджєня виборчої реформи. В тім дусі витаємо внесенє поставленє д-ром Крамаржом іменем Чехів».

Дня 22. вересня подав Міг, орган каринтских Словінців остру статью проти внесенє д-ра Старжинського п. з. «Новий удар на Словінців на пограничу», де між инцим сказано:

«Як грім з ясного неба ударило нас внесенє, котре окрім краєвої культури має приділити соймам також народні і середні школи і у правильненє низших і середних інстанцій в урядах державних. Се внесенє є для нас найнебезпечнійше на пограничу, особливо в Каринтії. Не досить, що хотять нас знищити виборчою реформою, але намагають ся тепер зовсім нас задусити. Наколи каринтскому соймови приділять ще шкільні і язикові справи, тоді вибила година смерти для каринтских Словінців. Тимто то дуже нас зачудувало, що при голосованю над вне-

На могилі Т. Г. Шевченка.

Бодай ті діти не родились,
Тебе святого не гнівили,
Що у неволі народились,
І ствд на тебе повесли!
(З «Кобзаря»).

Що-разу, як я приїзджу на Україну, доводить ся мені бувати на могилі нашого великого поета Тараса Григоровича Шевченка. От і сього літа довелось мені побувати там 17-го липня. Був гарний, не душний день, як зібрав ся наш невеличкий гурток, щоб одвідати Тарасову домовину. На човні переїхали на той бік Дніпра і стали сходити по деревяних сходах на гору. Давніше, ще годів зо два тому, цього не було тут, і подорожнім доводило ся або йти кругом, зіходячи на гору помалу, або дравать ся по крутій стежці, що простісінько йде аж до вершечка гори. Сходи довели нас мало не до самих ґрат, якими обгороджено високу могилу, та до хати за для одпочинку приїзжих. Глянувши на ту могилу з

хрестом, обведеним зелізними ґратами, я несамохіть пригадала уривок з вірши:

«На кручах Дніпрових славетніх
Чорніє висока могила, —
Борця за братерство і волю
Сховала там рідна країна».

Я зійшла на саму могилу і наблизилась до хреста. Яке гарне, чудове місце! Унизу котить свої хвилі Дніпро, немов срібляста стрічка. Лівий берег його, рівний та плесковатий, зеленіє лозами, а по правому простяглись, неначе сторожа, гори. З боків яри зеленіють деревами, а геть за хатою густий зелений гай. Куди не глянеш — скрізь перед тобою роздолля: у горі прозоре, блакитне небо, а все навкруги осяяне ясним сійвом літнього сонця. Неможна очей одвести от того чудового крайовиду!

Увійшовши в невеличку світличку в хаті, я почала розглядать її в середині. По боках в ній, коло стін стоять укриті плахтами ослони; на стінах висять плахтові пістрясті рушники, а між ними портрет поета, намальований фарбами, та фотографичні знімки з малюнків поета,

які свідчать, що Шевченко був не тільки великий поет, алеж і художник.

В кутку в світлиці стоїть стіл, а на ньому книжка, щоб розписували ся туристи, та ще «Кобзарь» — твори поета.

Опинившись у світлиці, де все нагадувало про поета, який дививсь на мене з рамців, я підійшла до столу і взяла книжку, де розписують ся приїзжі. На політурах її я побачила напис: «прошу щиро, обережно обіходитись з книжкою, не рвати листків і не писать таких дурниць, котрі після того довелось би самому-ж виривать або замазувать чорнилом».

Чудний мені здав ся цей напис, алеж ще більш я здивувала ся, коли розгорнувши книжку побачила зараз другу невеличку брошурку д. Матушевського під заголовком «Посѣтители могилы Т. Г. Шевченка», в якій було зібрано до купи де-які найцікавіші записи давнішої книжки (до р. 1902) для записів, туристів; приклади тут подано було й гарні, — такі, що свідчать про дійсних прихильників батька Тараса, — так і такі, які не варт доброго слова та

сенем Старжинського, окрім председателя комісії д-ра П л о я, не було ані одного південнославянського посла. Колиб отже були тоді послы Шустершич, Івчевич і Вуятович і голосували против внесеня д-ра Старжинського, тоді се внесенє ухвалене двома голосами більшости було би перепало».

На се відповідає дневник Slove-
nec: »Пишуть багато і говорять про внесенє Старжинського. Докоряють нашим послам, що они не були при голосованю над сим внесенєм і начеб то »зрадили« Словінців на пограничу. Не знаємо вправді причини, для яких згадані послы не були при голосованю, але можемо запевнити наших невдоволених, що послы наші добре розуміють різницю між національною а політичною автономією. Національна автономія є одною з головних точок в програмі словінської народної партії. Як вже сказано, розуміють Словінці розширене автономії і також внесенє Старжинського лише до певної границі. Таким способом буде відтяжена державна рада, обсяг соймів розширений, а тим самим і централізм німецької бюрократії ослаблений. Многі питання економічні, соціальні і культурні можуть бути управильнені лише в соймах відповідно відносинам тих країв. Державна рада часто приневолена ухвалювати рамові закони лише з огляду на окремішні відносини поодиноких країв, але ми мусілиб рішучо проти того протестувати наколиб поодиноким соймам приділювано також шкільні і язикові справи в державних урядах а се іменно на наших родимців в Стирії, Каринтії, Істриї і Побережю. Впрочім небавом будуть Німці домагати ся охорони народних меншостей, а що пригоже Німцям, се й нам пригідне. А коли наші послы не голосували проти внесеня Старжинського, і не були присутні, то се ще не є зрада на Словінцях по-

граничних. Може они ддятого здержали ся від голосованя умисне з огляду на Поляків і Чехів, без котрих південні Славяни були би в національних справах і так відокремлені. В субкомітеті заступав південних Славян др. Шустершич, котрий умів там стати в обороні інтересів славянських».

Як із сеї пересправи між південнославянськими послами і дневниками видно, стоять они на таким становищі що до автономії як і Русини і домагають ся забезпеченя народних меншостей і національної автономії.

З подорожи до св. Землі.

Яффа.

(Дальше.)

В церкві св. Петра подивляли ми також гарно різьблену проповідницю, здає ся, з кедрового дерева і дві різьблені галузки оливного дерева, звисаючі над проповідницею. Престоли з мрамору.

Підчас того наш корабель спочивав коло Яффи, а відтак відіхав до пристані в Байрутї, де мав перечекаати 8 днів, щоби вернувши знова до Яффи забрати нас з поворотом до Галичини.

Від Францішканів вертаємо знова тими самими вузенькими улицями повними криків жидівської дїтвори за бакшішом, аж до місця, де первісно скрутилисьмо на право за каварнею. Вернулисьмо назад на ширшу улицу. Рух починає більшати. Заможнійші Араби і Турки убрані по нашому з французка, але замість капелюхів носять фези. Декуда видко вже лица жіночі без заслон; се жидівки. Очи чорні, чорне волося а смагле лице. Очи дивлять ся уперто, без жаху і кокетерії, а лице не складає ся до сьміху ані не покриває ся румянцем зі встидливости, коли у нас сильнійший погляд мужчини обливає темним румянцем личко непорочної дівчиці.

По лівій руці маємо море Середземне, море, до якого так всі рвали ся.

Побачимо море синє, будемо єго подивляти і тішити ся ним, вздыхав кождий з нас, коли всїдалисьмо до залізничного поїзду на початку подорожі. Кілько то людий завидувало нам лиш того, що ми будемо плисти по морю, любовати ся сходячим і заходячим сонцем, зьвіздами відбитими в морю і будемо мали величезні вражіння. Нехайби тепер подивили ся всі ті завидні на похід паломників через улиці Яффи, розхорували би ся з грижі. Покидають море, а ледви кількох і то рівнодушно споглянули на него. Кождий дбає тепер, щоби дізнати нових вражіннь, а моря вже мав досить. Преці туть зовсім инший сьвіт і корінно відмінний від Європи.

Що раз нові вражіння затирають попередні. Чим дальше від пристани, тим більше Яффа чистійша і гарнійша, тим більше зелені виглядає зпоміж домів.

Ми опинили ся в німецькім огороді на короткій відпочинок, бо залізниця до Брусалима відходить о год. 11. рано, а не о год. 1. по полудни, тож заповіджене звидженє дому сотника Карнилия відложено на пізнійше аж до другого паломництва. В гарнім огороді серед дерев цитринових, помаранчевих, оліандрів, кактусів і инших цьвітів і пальм мали Галичани нагоду подивляти сей край тепер спалений від сонця, а який в зимі покритий буйною рослинністю.

Жвавійші кинули ся сейчас купувати види, щоби хоч так розмовляти з милими і дати доказ памяти. Нас кількох пустило ся купати в морю. Беремо фякра і кажемо вести ся до купели до моря. Араб пристає — а говорив слабо по російски — і везе нас до купели. На одного фякра сїдає нас шістьох, щоби дешевше випало. Але Араб в біса вдає ся і нас оциганив, бо замість до моря, завіз нас до російского дому місійного. Булисьмо люті на него. Ми кричали всі на него, а він собі також кричав і на все відповідав: добре!

Однак я в дусі був дуже вдоволений з того, бо ми мали прегарні види. Їхалисьми помежи огородами і садами цитриновими, помаранчевими і фіговими, огородженими прегарно цвітучими високими кактусами, які роблять службу плотів. Понад деревами вистрілювали високо і досить часто дактилені пальми з великою масою овочів під самою короною. Араб віз нас через базар. Хто знає львівську тандиту, той має мале понятє о базарі. Глота, крик, непорядок, що годі нам було перетиснути ся. Ішла каравана верхоблюдів і уложила ся на попереку дороги. Треба було зачекати, аж зьвірята усунуть ся. Верхоблюди обладовані дошками, камінем і иншими товарами двигали ся на ноги поволи і з очевидним напруженєм. Рев зьвірять і крик та гамір людий зливав ся в один шум, так що тяжко було в тим всім з орієнтувати ся. З бідою видістали ся ми і чим скорше їхали до купели, бо надходив час до поїзду.

(Дальше буде).

(Дальше буде).

які сами говорять за тих людей, що не соромились робити записи. Прочитавши брошурку, я почала перегортати нову книжку за останніх чотири роки, щодалі перечитувала я, то дужче брав мене сум за тих людей, що приїзять сюди, на це святе місце, неначе б то за для того, щоб згадати великого українського поета, а навспряжки тільки, щоб погуляти в новій незвичайній обстанові та зоставити сліди свого дурного розуму та неосвічености. Я упевнилася, що хоч приїзжих що року стає більше і більше а дурниць та тих, що приїзять сюди подавати їх до відомости усього світу, не меншає. Коли в книжечці своїй д. Матушевський згадує наприклад про „чиновника особых порученій“, не посоромив ся написати: „Коло твоєї могили, мій коханий Тарасе, я був довгенько; їв дичину, пирожки, пив чай. Апетит був добрий та мало чого було — їлось добре. Заїду ще колись“, — то й у новій книзі такі чиновники і не чиновники переводять ся. Чиж краще таке: „Досвіданія. Напивсь наївсь

і по травиці покотивсь“, або: „Я прийшов на твою могилу погулять, та помішала проклята берлина, що в той день горїла. Ну, тепер піду напьюсь молока і додому“, а хтось не менш мудрий додає: „щастливої дороги, провалюй далі“. Чи знають такі д. д. хоч що небудь про Шевченка! Хто він був? Як жив і де жив? За що постраждав? І чому це на могилу його за тисячі верстов люде приїзжають? Ні, як би вони знали, то їм би скоріше руки повсихали, ніж вони оттаке наважили ся написати! Читаю далі, бажання якогось добродія: „Цікаво було б, як би на могилі Шевченка був грамохвон з нотами й його ж Шевченка українських пісень. До цього допису додано кимсь розумну раду — „передній треба потурбувати ся про жертву грошима на те, щоб опорядити могилу, а тоді вже думати про грамохвон“.

е переводять ся. Чиж краще таке: „Досвіданія. Напивсь наївсь

3 державної ради.

По відчитанню інтерпеляцій міністри відповідали на деякі. Між иншим міністер краввої оборони ген. Шенайх відповів зараз на інтерпеляцію пос. Штайнера в справі видатків на артилерію. Бесідник підніс потребу переміни гармат, яких артилерія уживає вже від 30 літ. Нові гармати примінені до новочасної техніки усунуть потребу віднови того дорогого матеріалу на довший час. Однак разом з заведенням нових гармат мусить наступити нова організація і вивікованя артилерії. Утворить ся нових 29 полків артилерії, з сего 15 гарматних а 14 гавбицевих. Гарматні будуть призначені для дивізій піхоти краввої оборони, іменно 8 для австрійської і 7 для угорської краввої оборони (гонведів). Се потягне за собою і збільшеня контингенту рекрута. З суми 180 мільонів, призначених на нове вооруженя і організацію артилерії, припадає на утвореня артилерії австрійської краввої оборони 186, для угорської 162 мільонів. З сеї суми не можна нічо заощадити, хіба би стало можливим відчисленя від квотової суми коптів утвореня 7 полків артилерії для гонведів. — Внесеня пос. Хоца на отворене дускусї над сею відповідію відкинено.

Палата приступила до дискусії над наглим внесенем пос. Гігера в справі практики асекураційних товариств від випадків що до втяганя робітників, занятих при будівлях, до обовязкового забезпеченя. По виясненях міністра внутрішніх справ др. Бінерта, палата ухвалила нагле внесеня Гігера, пересилаючи его до комісії; приступила до дальшого ходу розправи на законом про реформу антикарства.

Заступник правительства ствердив, що в послідних літах ліки зовсім не подорожляли і взагалі антична тарифа в Австрії належить до найдешевших. Тому заступник правительства виступив против думки удержавленя антик. По замкненю дискусії вибрано генеральних бесідників, а вислухавши їх, палата ухвалила приступити до подрібної дискусії.

Відтак палата занимала ся справою обиди пос. Ончула графом Штернбергом, а президент по мысли регуляміну визвав відділи палати, що би вибрали членів комісії нагани. При усталеню дневного порядку слідуячого засіданя ухвалено, що би проєкт закона в справі спростованя ґрунтових книг поставлено яко 3. точку дневного порядку. Слідуяче засіданя відбуде ся в п'ятницю.

Просимо відновити передплату.

НОВИНИ.

— **Календар.** В четвер: руско-кат. Кондрата, Іпатія; римо-кат. Франца Сераф. — В п'ятницю: руско-кат. Фоки, Йони прев.; римо-кат. Плякида.

— **Філія Руского Товариства педагоґічного в Коломиї** оголошує, що приватний підготовляючий курс до іспиту зрілости в учительській семінарії розпочне ся у п'ятницю дня 5. жовтня богослуженем в церкві о год. 7. раню.

— **Ювілей проф. В. Антоновича.** Кружок учеників й почитателів проф. В. Б. Антоновича мав святкувати сорокліте его наукової й педагоґічної діяльності у вересні. Але в виду виїзду ювілята до Одеси відложено се свято — як доносить «Кіевській Голось» — до жовтня, коли проф. В. Антонович поверне назад до Кієва.

— **Тов-о Гімн. „Руский Сокіл“ в Тернополі** устроює в неділю дня 7. жовтня с. р. о год. 8½ вечером в сали „Міщанського Брацтва“ вечерниці з танцями. Вступ від особи і К. Стрий снацеровий. На провінцію окремих запрошень не висилає ся. Хто бажає забавити ся добре, правдиво по сокільски, най спішить на наші вечерниці а наші соколики і академики, котрі спеціально з провінції на сю забаву придуть, так своїм гумором як і козацьким танцем звеселять усіх присутніх. — *Гаразд! Старшина.*

— **Іменованя.** Міністер просвіти іменував проф. львів. універс. д-ра Волде. Абрагама і скриптора університетської бібліотеки у Львові, д-ра Евгена Барвіньського, консерваторами II секції центр. комісії для справ останків шкури та історичних пам'яток на 5 літ, а се першого для Львова і повіту, а другого для повітів: Бібрка, Долина, Дрогобич, Рогатин, Рудка, Самбір, Старемісто, Стрий, Турка і Жидачів.

— **Обманець висшої степени.** В Тернополі відбуває ся перед трибуналом присяжних судій розправа проти 6 податковго поборця в Збаражжя, Франца Дудзінського. Его обжалувала прокуратура за обманства, яких допуслав ся через 27 літ, спершу яко податковий ад'юкт, потім контрольор а вкінці яко поборець, на шкоду сторін і державного скарбу. Спроневірена квота виносить 111.665 К. Дудзінський фальшував книжки податкового уряду і підписи 6. поборця Вільчка і як раз заліз в дефіцит, не міг вже з него вилізти. Ліха контролю каси допомогла ему до дефракції. Розправа потреває кілька днів.

— **3 львівської архієпархії.** До духовної семінарії у Львові прийняті: На I. рік: 1) Болрчук Йос., 2) Дяків Дм., 3) Жегалович Зин., 4) Заяць Яків, 5) Косак Стеф. Корн., 6) Кузів Мих., 7) Лаба Вас., 8) Леміщук Йос., 9) Лонкевич Пет. Олек, 10) Майдзик Стеф., 11) Оришкевич Юл., 12) Пелчинський Юл., 13) Венгринович Евг., 14) Твердохліб Мих., 15) Тимків Ів., 16) Мельничин Мих., 17) Захарко Онуфр. 17) Дрогомирецький Ром. — На II. рік: 1) Бачинський Евс., 2) Бачинський Юл. Мих., 3) Ірха Мих., 4) Павлусевич Ів. Вол., 5) Пякевич Ів., 6) Калиневич Сильв., 7) Кіндій Мих., 8) Костик Йос., 9) Крипакевич Лев, 10) Садовський Ник., 11) Содомора Ант., 12) Костельний Ів. — На III. рік: 1) Дригич Зин., 2) Рудко Тим. — На IV. рік: Новосад Ів. Цертифікатом до слуханя богословських викладів наділені екстерністи: 1) Боднар Юр., 2) Ваврик Март., 3) Вергун Ник., 4) Виницкий Ник., 5) Волошинський Мар., 6) Вонс Стеф., 7) Давидович Евг., 7) Глуховецкий Вас., 9) Жук, 10) Іванчук Сем., 11) Іжак Ник., 12) Казановський Петро 13) Козак Вол., 14) Козак Мих., 15) Кравець Евст., 16) Куцкий Ів., 17) Левицкий Юл., 18) Ляхович Стеф., 19) Орун Зах., 20) Петрусик Мих., 21) Сенишин Вол., 22) Степанова Вас., 23) Тягнибок Йос., 24) Цьорох Ант., 25) Чакета Ів., 26) Шанковский Евс., 27) Фенчинський Ілар., 28) Бозовський Вас., 29) Котельницький Вол., 30) Гаркавий Лев, 31) Гайдукевич Евст., 32) Кушпета Теод.

— **Самооборона.** Сими днями відбула ся перед судом присяжних в Коломиї розправа, проти 18-літнього парубка Демедюка з Печеніжина, обжалованого о убийство жид-різника Люкса. Справа мала ся так, що Демедюк везучи два довгі трами, зачіпив передною осію о віз Люкса, що стояв в Сопові на дорозі і торгував сіно, а на візване Демедюка не хотів уступити ся з дороги. Тоді Демедюк хотів підогнати жидівського коня і вдарив его батоґом. Та Люкс, що відко не привик був до такої хлопської «бути», кинув ся на него враз з другим жидком Крініцом і убили его сильно ба-

тоґом, пуживнами і таки своїми національними «зецами». Демедюк просив ся і кликав о поміч та ніхто не надходив і він доведений до крайности підняв камінь, кинув у Люкса і вбив его на місці. При розправі виказав оборонець др. Трильовський, що Демедюк нападений і побитий мусів прецінь боронити ся. Не міг чекати, аж его убють! Не мож ему також закинути, що би переступив границі конечної оборони, боронив ся тим, що мав під руками. І судії присяжні дійсно прихилили ся до сих виводів та Демедюка увільнили.

— **Коли садити дерева?** В умірованих сторонах, де підсоне лагідніше а земля легка, добре захищена від зимних вітрів, то розуміє ся, ліпше в осени засаджувати, чим на весні. Але за те у зимнійших околицях, де земля тяжка, виставлена на вітри, ліпше садити на весні. В осени найліпше зачинати садити з початком жовтня, як дерева вже листя не мають, бо до того часу, нім настануть великі морози, дерево може пустити в коріні парістки, якими може діставати поживу для себе. Се найліпше видко на деревах, що ми їх в осени призначили на то, що би їх посадити на весні. Як розглянути коріне тих дерев, то покаже ся, що в них виростали маленькі парістки в осени. От колиб ті дерева посадити було в осени, то ті парістки були би розвивали ся далі, отже і дерево скорше розвивало би ся, а ті парістки звичайно через пересаджуваня на весні не розвивають ся вже так добре а часом миршавіють зовсім. Також треба перед садженем на кілька тижнів повикопувати ями, де мають бути дерева.

— **3 залізниць.** «Газета Львівська» оголошує розписаня достави робіт переплетничих і літоґрафічних на рік 1907 для округа ц. к. Дирекції залізниць державних у Львові. Зладжені на приписаних формулярах офerti треба вносити найдальше до 30. жовтня 1906 до 12. год. в полудне до ц. к. Дирекції залізниць державних у Львові. Ближні услівя сеї достави подані в «Газеті Львівській» а можна їх переглянути також в згаданій ц. к. Дирекції в відділі для справ адміністраційних і правничих.

Наука, штука, література.

— **Др. Кирило Студинський.** Памятки полемічного письменства з кінця XVI і поч. XVII. в. Львів, 1906. Накладом Наук. Тов-а ім. Шевченка. — Книжка складає ся з передмови (ст. I—LXIV), почім йдуть памятки полемічного письменства (ст. 1—302) + покажчик (303—314). В передмові говорить автор про Єзуїта Взаедикта Гербеста, першого, що підніс гадку злуки рускої Церкви з Римом, про звісного православного полеміста Стефана Зизанія і про его твори, про лист Потія до кн. Острожського і про відповідь, що виїшла знід пера клирика Острогського, про репліку Потія і новий, доси незвісний твір клирика Острогського. Автор подає всюду гелезу творів і говорить про їх літературну вартість. Спеціально широку часть присвячує автор розвязці питаня, хто крив ся під клириком Острожским і доходить до пересвідченя, що був се анонім Мелетія Смотрицкого. Коли доси учені твердили, що Смотрицкий виступив на літературне поле в р. 1610, автор констатує, що він почав свою літературну творчість в р. 1595 і видав по рік 1610 сім творів. Дальше виказує автор, що творцем брошури «Relasya u uvaženie» з р. 1609 був митрополит Іпатий Потій. Вкінці подає характеристику і гелезу рівнож доси незвісної латинсько-польської рукописи Мелетія Смотрицкого з р. 1609. В слід за передмовою видав др. Студинський шість дуже рідких або незвісних творів полемічного письменства, писаних за або проти унії. Ми не компетентні обговорювати вартість сего виданя. Зазначимо хіба, що инші давніші праці тоґож автора на тему полемічного письменства удостоїли ся дуже прихильного признаня в численних рецензиях проф. Брікнера. Про наукову семілітну діяльність д-ра Студинського на львівськїм університеті писав проф. Ягіч в листі до него з дня 5. жовтня 1905 отсі слова: «Ich ergreife gern diese Gelegenheit, um Ihnen offenherzig zu sagen; dass ich Ihren wissenschaftlichen Eifer sehr hoch schätze. Sie haben mein einstiges Misstrauen — warum soll ich

es nicht sagen — gründlich zerstreut und mich in ausgezeichneter Weise eines besseren belehrt. Ich will hoffen, dass auch die Universität, an der Sie wirken, diese Ihre unermüdliche Tätigkeit willig anerkennt.“

Телеграми

з дня 3. жовтня 1906.

Відень. Будапештські часописи подали, що на послідних маневрах вийшла поважна ріжниця поглядів межі наслідником престолоа архіва. Францом Фердинандом з одноі а міністром війни ген. Пітрайхом і шефом генерштабу гр. Беком з другоі сторони, наслідком чого ген. Пітрайх і гр. Бек подають ся до димісії. В тій справі пише Die Zeit, що гр. Бек вже давно наміряв подати ся до димісії по своїм ювілею, а его близька димісія зовсім не вяже ся з ніякою подією з маневрів. Его наслідником мав би стати або ген. Оскар Потіорек, або мін. Пітрайх, або ген. Фідлер, комендант віденьського корпусу.

Одеса. Зворохоблені селяни в Карбінї спалили 27.000 пудів пшениці в добрах княгині Вяземскоі. В селі Пенчеві селяни вимогли на дідичови 4.000 рублів, котрі роздали між голодуючих.

Торговельні і промислові вісти.

Тижневий звіт

Торговельної і промислової палати

про ціни збіжжя і продуктів у Львові

від 24. до 30. вересня 1906:

	за 50 клг.
Пшениця	7-55—7-75 К
Жито	5-55—5-80 К
Ячмінь броварняний	6-10—6-50 К
Ячмінь на пашу	5-50—5-75 К
Овес	6-80—7-10 К
Горох до вареня	8-25—9-00 К
Горох на пашу	6-00—6-40 К
Бобик	5-30—5-60 К
Ленча	5-55—5-90 К
Конюшина червона	47-50—55-00 К
Конюшина біла	35-00—45-00 К
Конюшина шведска	50-00—65-00 К
Тимотка	21-00—24-00 К
Ріпак зимовий	13-25—13-50 К
Насіне льняне	10-50—10-75 К
Насіне конопл.	00-00—00-00 К
Хміль	140-00—150-00 К

Матеріали до національно-політичного і культурного життя Русинів.

Лист Д. Танякевича до Григорія Воробкевича.

Станіславчикъ — четверть 8. (лат.) Жовтня 1868.

До ріднєго Млакового брата!

Гідний, невідомий лицемъ, та думкою приголублений Панотче!

Трохи воно й подавний часъ, якъ ми навтішаємось Вашимъ Братомъ ріднимъ Прешановий Отче, якъ ми пригостили его у кружку не дуже величкімъ нашихъ щирахъ співцівъ народніхъ, и якъ затимъ записали его имья на нашихъ серцяхъ! Ажъ тутъ не давнечко обдаровують мене письмомъ молоді браття, тай причіплюють поезійку, справді не нашої мови, та поезійку ріднєго брата Данила Млаки — тай такъ ради не ради прохаютъ а просто слова допрошуютця, чи не слідъ би то тому співцеві рідні на его бандурі поціпити струни! — Отъ уся історія — и початокъ моего до Васъ сміливого писання!

Не водятця може на Божому світі такі звичаї — щобъ не бачившись в головою не зживнувшись, призвіль хто у себе находивъ на листованнє!

Та нашъ світъ не такий то ще — славити Господа — задушенимъ, тяжкимъ, — не обгородили ми его ще усякими заставами політики и етикету, — нашъ світъ молодий, вольний и щирий, — хочъ и питаємо ся не разъ змного розуму, та чинемо найбільшъ

по призову нашого серця, — нашого та не особового народнєго серця!

Не подивуйте, Ласкавий, и тому письму — и зволіть по тому показчику, подумавши зійти до тихъ засновинъ духовнихъ, котрі мусять входити у кождісенський процесъ усякого народнєго одродженя, — тутъ особливе, де вони не фантастичні. — а уткані цілою історією, довгимъ бороттемъ, учивити на світі вольність и ширість, що прозвались у насъ великимъ имьямъ «правдою»!

Такий вітеръ дме до Черногори, такий колише могильною травою на степу — и вінъ насъ обвіявъ — вінъ Вамъ и заносить сю несподівану пидулку!

Вертаю до несподіванки, до тоі що Ви стали першимъ її моторомъ, до німецкої Вашоі пісні!

Въ сій штучці:

„Zuweilen noch wie träumend greif ich zu meiner Laier...“

Читаю собі історію Вашоі бандури. Сама охота, молода охота співуча ворохнула найпершъ Вашими струнами и сама, не знаючи чому розказувала свою молодість. Такъ співає соловіи на весну, — бо світъ ему весною — такъ співає дівча молоде, бо її житє самъ веселий співъ.

Та залагає тягаръ життя на душі чоловіка. Згадаєтця ему колишне, и кучно ему буде за молодостю, якъ кучно за весною. Одновитця у душі его та молодість — та самъ чоловікъ добачає, що вже той образъ но оригіналь, що то вже копія. Вона сама голосить, що це не теперня річъ, — а річ була! Не ма того німбуса на її більшъ, що робивъ її такою пречаровною — розійшовся, якъ имла, — житте те давнє окаменіло.

„Mir ist, wie wenn Alles zu Stein geworden“. Ой! бо нема молодихъ чарівъ!

Поетичне «я» vznikло — практичне «я» не має місця у душі поета. Те що було затерте, облетіло мовъ маковий цвітвъ: те перъ дивитця поетъ за водою: мірять часъ грядущий — обнімає будущину — се нові его поетичні чари! „Ich singe der Zukunft Lieder.“

Та не его усе будущнє щасттє, знає вінъ те самъ: его власність мана — а щасттє се — щасттє людей. Поетъ природжуєтця до народу — народъ оживає въ поеті.

„Als Barde meines Volks für dessen Freiheitsglück“.

Повірьте мені — це перше Ваше поетичне слово у теперішму людянєму значенню!

Німецькі слова, та наша вже пісня! Самъ словомъ належите вже до насъ! Розложитця на милиони частокъ — и сі милиони зновъ мовъ єдну одилицю своіти у своєму духові, — перемерити всю просторінь духа, який хвилює и бушує на милионахъ истотъ люцькихъ, розтворити всі серця, снитати що у їхъ болить, розпізнати се при каганцю історії — усе те схопити у одинъ мигъ, усе те оддати однимъ словомъ — справді, справді се поезія, и поезія — се величъ народнєго поета!

А нашого? Чи ще не більша! Виспівавъ нашъ народъ свою думу у тисячахъ — тисячахъ рапсодияхъ, во тихъ документахъ своєї важкої поезії!

Не слідъ нашому поетові співати своїмъ власно — своїмъ голосомъ! Язика (die Zunge — nicht die Sprache) має вінъ визначити народнєго, такъ якъ вінъ бере его мову! Пісню народню має вінъ проспівати своєю душею, поезію народню оддати у самстворєтні духа. Довге давнє «вчера» має вінъ поставити споларізоване, очищене, освячене, одроджене, якъ дерево життя поставити, засадити, — або високу вежу світільну (Lichtthurm) уживати на широкому и далекому ході у будущину!

(Конецъ буде).

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.

Пріїхали 2. жовтня 1906: о. Ю. Твардивич з Ловянки. Др. Николай Глібовицкий з Золочева. Володимир Сельский з Київа. Др. Тома Печерский з женою з Комарна. Паппе Стефан з Черновець. О. Володимир Кальба з Соколівки. Петро Крупский з Дзвиняча гірного з женою. Остап Паук з Сопота. Лев Манастирский зі Львова. О. Володимир Галайчук з Миклучина. О. Спиридон Ганкевич з Целівва. О. Іван Пачовский зі Струтиня видного.

Рух залізничних поїздів

важний від 1. мая 1906 після середно-европейского часу.

До Львова на дворець головний приходять:

З Іцкан	12:20*, 6:10, 1:40, 5:45, 9:05*
„ Кракова	2:31*, 5:50*, 8:45, 1:30, 5:25, 8:40, 9:30*
„ Підволочиск	7:20, 11:45, 2:20, 5:50, 10:30*
„ Лавочного	7:29, 11:50, 10:50*
„ Рави рускої	7:50, 4:50
„ Станіславова	8:05
„ Самбора	8:15, 1:50, 9:20*
„ Яворова	8:18, 4:37
„ Коломиї	10:05
„ Ряшева	10:35

На Підзамче.

„ Підволочиск 7:05, 11:30, 2:08, 5:35, 10:16*

Зі Львова з головного двірця відходять:

До Кракова	12:45*, 1:—*, 8:35, 2:45, 6:35*, 8:25, 10:05*
„ Іцкан	2:51*, 6:15, 9:20, 2:40, 10:40*
„ Підволочиск	6:20, 10:55, 2:21, 6:15*, 9:50*,
„ Яворова	6:55, 6:—*
„ Лавочного	7:30, 2:30, 6:25*
„ Самбора	8:55, 4:15, 10:51
„ Станіславова	9:10*
„ Белзця	10:45
„ Ряшева	4:05
„ Коломиї	3:30
„ Рави рускої	7:25*, 11:35*
„ Стрия	11:10*

З Підзамча:

„ Підволочиск 6:32, 11:07, 2:32, 6:27*, 10:02*.

Примітка. Поїзди поспішні друковані в черенками товстими; поїзди нічні в зазначені зьвіздкою. Пора нічна числить ся від 6. год. вечір до 5. год. 59 минут рано.

Звичайні білети їзди як також білети всякого иншого рода, ілюстровані провідники розклади їзди ітд. можна набувати через цілі і день в міскім бюрі п. к. державних залізниць, пасаж Гавсмана ч. 9.

Контора виміни

п. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

купує і продає

всякі

папери цінні і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі денним не числячи ніякої провізії.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 1. до 15. жовтня 1906.

Нова сензацийна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представленє В неділі і свята 2 представленя о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представленє. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвіка ч. 9.